

กล้วยไม้ดินใบหมากพันธุ์ กวก. เชียงราย 2

ข้อมูลเมื่อวันที่ 29 ก.ย. 2568

ประวัติ

กล้วยไม้ดินใบหมาก Spa-Hy-17-12 เป็นสายพันธุ์ที่คัดเลือกจากลูกผสมระหว่างแม่พันธุ์ Spa-48-07 ลักษณะเด่น ดอกมีสีม่วงออกชมพู ดอกต้อออกจำนวนมาก กับพ่อพันธุ์ Spathoglottis kimbaliana ลักษณะเด่น ดอกมีสีเหลืองและขนาดใหญ่ ก้านช่อดอกยาว แข็งแรงและตั้งตรง โดยปี พ.ศ. 2549 - 2552 สืบสวนพันธุ์กล้วยไม้ดินใบหมากจากแหล่งธรรมชาติ แหล่งการค้า และสวนเกษตรกรจากจังหวัดกรุงเทพฯ เชียงใหม่ เชียงราย กาญจนบุรี นครปฐม ระยอง และศรีสะเกษ รวบรวมได้ 92 ต้นพันธุ์ เมื่อนำมาปลูกที่ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย คัดเลือกพ่อแม่พันธุ์ไว้ 13 ต้น จากนั้นนำมาผสมข้ามโดยไม่มีกรวางแผนการผสมพันธุ์ได้ลูกผสม 35 คู่ผสม เมื่อนำไปเพาะเลี้ยงในสภาพปลอดเชื้อ มีเพียง 20 คู่ผสม ที่สามารถเจริญเติบโตและออกปลูกได้

หลังจากนั้นคัดเลือกพันธุ์ตามแผนการคัดเลือกสายต้น (clonal selection) ครั้งที่ 1 ระหว่าง ปี พ.ศ. 2553 - 2555 ปลูกลูกผสมกล้วยไม้ดินใบหมาก จำนวน 2,025 ต้น จาก 20 คู่ผสม คัดเลือกจากการเจริญเติบโตของต้นและลักษณะดอก คัดเลือกไว้ 36 สายพันธุ์ จาก 17 คู่ผสม ครั้งที่ 2 ระหว่าง ปี พ.ศ. 2556 - 2558 ประเมินความสม่ำเสมอและความสามารถในการขยายพันธุ์ โดยแยกกอสายพันธุ์ที่คัดเลือกและปลูกเป็นแถว ปีที่ 1 ปลูกจำนวน 5 กระถาง ปีที่ 2 และ 3 ปลูกจำนวน 10 กระถาง ร่วมกับการขยายพันธุ์ด้วยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ คัดเลือกไว้ 10 สายพันธุ์ จาก 9 คู่ผสม ได้แก่ Spa-Hy-02-13, Spa-Hy-03-50, Spa-Hy-06-01, Spa-Hy-06-15, Spa-Hy-06-24, Spa-Hy-13-09, Spa-Hy-14-07, Spa-Hy-17-12, Spa-Hy-18-24 และ Spa-Hy-23-01

การปลูกเปรียบเทียบพันธุ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2559 - 2560 วางแผนการทดลองแบบสุ่มใน บล็อกสมบูรณ์ มี 4 ซ้ำ 12 กรรมวิธี ได้แก่ สายพันธุ์ที่คัดเลือก 10 สายพันธุ์ เปรียบเทียบกับพันธุ์การค้า ได้แก่ พันธุ์พราวชมพู ไหมกระถางขนาดเล็ก และพันธุ์ม่วงทองผาภูมิ ไหมกระถางขนาดกลาง ดำเนินการที่ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย ร่วมกับการทดสอบความพึงพอใจของผู้บริโภค พบว่า สายพันธุ์ Spa-Hy-17-12 เหมาะสำหรับการผลิตเป็นไม้กระถางขนาดกลาง แตกกอดี ออกดอกเร็ว ดอกเป็นกระจุกอยู่ที่ปลายช่อ กลีบดอกสีส้มออกชมพู ช่อดอกอยู่เหนือทรงพุ่ม ก้านช่อดอกตั้งตรงและแข็งแรง ใบเรียงตัวสวยงาม จำนวนดอกมากกว่าพันธุ์พราวชมพูและพันธุ์ม่วงทองผาภูมิ จึงเสนอขอรับรองเป็นพันธุ์แนะนำ กล้วยไม้ดินใบหมาก พันธุ์ กวก. เชียงราย 2

ลักษณะประจำพันธุ์

ทรงพุ่มกว้าง 42.03 เซนติเมตร สูง 26.10 เซนติเมตร ใบเดี่ยว รูปยาวรี ขนาดใบ กว้าง 6.00 เซนติเมตร ยาว 36.93 เซนติเมตร โคนใบสอบเรียว ขอบใบเรียบ ปลายใบเรียวแหลม แผ่นใบมีรอยพับจีบเป็นร่อง จำนวนต้น 5.65 ต้นตอกระถาง ช่อแบบกระจ่าง ก้านช่อดอกยาวปานกลาง ตั้งตรงและแข็งแรง ความยาวช่อดอก 36.45 เซนติเมตร ดอกกระจุยอยู่ปลายช่อ จำนวนช่อดอก 4.19 ช่อดอกกระถาง โคนก้านดอกอยู่มีกาบรองดอกสีส้มออกชมพู ดอกทยอยบานจากโคนไปปลายช่อ จำนวนดอก 39.90 ดอกต้อออก ดอกสมบูรณ์เพศ สมมาตรด้านข้าง ขนาดดอก 5.26 เซนติเมตร ก้านดอกและรังไข่สีส้มออกชมพู กลีบเลี้ยงและกลีบดอกรูปยาวรีคล้ายกันสีส้มออกชมพู กลีบปากและเส้าเกสรสีส้มออกชมพู โคนกลีบปากส่วนกลางมีตุ่มเนื้อเยื่อสีเหลืองแต้มสีแดง อยู่กลางดอกชัดเจน

ชื่อพืชที่รับรอง

กล้วยไม้ดินใบหมากพันธุ์ กวก. เชียงราย 2

พื้นที่แนะนำ

พื้นที่ภาคเหนือ ได้แก่ เชียงราย เชียงใหม่ ภาคกลาง ได้แก่ กาญจนบุรี นครปฐม และภาคใต้ ได้แก่ สุราษฎร์ธานี และตรัง

ข้อควรระวัง/ข้อจำกัด

ระมัดระวังป้องกันและกำจัดโรคเน่าดำและโรคใบจุด หากพบอาการโรคเน่าดำให้รีบนำออกไปทำลายนอกแปลง และพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช

หน่วยงานเจ้าของพันธุ์

ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย สถาบันวิจัยพืชสวน

วันที่รับรอง วัน/เดือน/ปี

26 ส.ค. 2568

ประเภทพันธุ์

พันธุ์แนะนำ

ลักษณะเด่น

1. อายุดอกแรกบาน 102.95 วัน เร็วกว่าพันธุ์พราวชมพู 40.35 วัน และพันธุ์ม่วงทองผาภูมิ 63.27 วัน
2. จำนวนช่อดอกต่อกระถาง 4.19 ช่อ น้อยกว่าพันธุ์พราวชมพู 0.93 ช่อ แต่มากกว่าพันธุ์ม่วงทองผาภูมิ 1.07 ช่อ
3. ความยาวช่อดอก 36.45 เซนติเมตร เหมาะสำหรับผลิตไม้กระถางขนาดกลาง ยาวกว่าพันธุ์พราวชมพู 8.62 เซนติเมตร แต่ใกล้เคียงพันธุ์ม่วงทองผาภูมิซึ่งสั้นกว่าเพียง 0.02 เซนติเมตร
4. จำนวนดอกต่อช่อ 39.90 ดอก มากกว่าพันธุ์พราวชมพู 9.37 ดอก และใกล้เคียงพันธุ์ม่วงทองผาภูมิ มากกว่าเพียง 0.05 ดอก
5. การจัดเรียงตัวของใบรูปร่างสวยงามเป็นระเบียบ สมมาตร ทรงพุ่มค่อนข้างแน่น แตกกอดี ก้านช่อดอกตั้งตรงและแข็งแรง ดอกกระจุกแน่นที่ปลายช่อ

ประเภทพืช

พืชสวน